

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Kulturudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 10. marts 2015
Kontor: Lovkvalitetskontoret
Sagsbeh: Jenny Lyngsø Øster-
gaard
Sagsnr.: 2014-0032/14-0001
Dok.: 1435795

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 105 (Alm. del), som Folketin-
gets Kulturudvalg har stillet til justitsministeren den 19. december 2014.

Mette Frederiksen

/

Anne Berg Mansfeld-Giese

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 105 (Alm. del) fra Folketingets Kulturudvalg:

”Ministeren bedes kommentere beretning nr. 3 om brugen af betalte kilder og mediernes ansvar ved publicering af urigtige historier, bagvaskelse og privatlivskrænkelser afgivet den 17. december 2014 af Folketingets Kulturudvalg, jf. KUU alm del bilag 77.”

Svar:

1. Justitsministeriet har modtaget Folketingets Kulturudvalgs beretning nr. 3 afgivet den 17. december 2014 om brugen af betalte kilder og mediernes ansvar ved publicering af urigtige historier, bagvaskelse og privatlivskrænkelser.

Af beretningen fremgår bl.a., at udvalget afgiver beretningen efter indstilling fra arbejdsgruppen om medieetik og medieansvar. Arbejdsgruppen blev nedsat i lyset af SE og Hør-sagen, der – ud over datasikkerhedsproblematikker – efter udvalgets opfattelse også rejste generelle medieetiske og medieansvarsmæssige problemstillinger.

Det fremgår endvidere af beretningen, at arbejdsgruppen har fokuseret på:

- Medieetik, herunder mediers brug af betalte kilder.
- Erstatningsansvaret over for personer, der udsættes for bagvaskelse og krænkelser af privatlivets fred.
- Praksis og normalstrafniveau over for medier ved publicering af urigtige historier.

Det fremgår i forlængelse heraf, at arbejdsgruppen med udgangspunkt i disse fokusområder har søgt at identificere problemstillinger og løsningsmuligheder på området for at kunne fremlægge en række principielle overvejelser.

2. I beretningens afsnit 3.4. Erstatningsansvar ved privatlivskrænkelser henvises der vedrørende fortolkningen af straffelovens kapitel 27 om freds- og ærekrænkelser til Straffelovrådets betænkning nr. 601/1971 om privatlivets fred. Det anføres i den forbindelse, at arbejdsgruppen mener, at opfattelsen af, hvad privatliv omfatter, har udviklet sig, siden Straffelovrådet afgav betænkning i 1971. Idet hensynet til privatlivets fred er forankret heri, kan der ifølge arbejdsgruppen være hensyn til privatlivets fred i det 21. århundrede, som der ikke tages højde for. Derfor mener arbejdsgrup-

pen, at der er behov for en udredning af privatlivsbeskyttelsen, af hvordan privatliv defineres, og om disse definitioner er tidssvarende.

Arbejdsgruppen opfordrer derfor til, at regeringen i samarbejde med Retsudvalget tager de nødvendige initiativer, så en nærmere undersøgelse af definitionen af privatliv og privatlivsbeskyttelse finder sted. Arbejdsgruppen anbefaler, at der nedsættes et udvalg bestående af medierepræsentanter, juridiske forskere og medieforskere, som inddrages i denne proces.

Justitsministeriet skal hertil overordnet bemærke, at de omhandlede bestemmelser i straffeloven angår spørgsmålet om pålæggelse af strafansvar for freds- og ærekrænkelser.

I beretningens afsnit 3.6. Påtalekompetence bemærker arbejdsgruppen, at det danske samfund i højere grad bør tage ansvar i sager, hvor borgernes privatliv krænkes, eller hvor borgerne udsættes for bagvaskelse eller uretmæssigt hænges ud i medierne, og regeringen opfordres til i samarbejde med Retsudvalget at undersøge, om påtalekompetencen i sager om urigtige historier, bagvaskelse og krænkelser af privatlivets fred med fordel kan ændres til offentlig påtale.

3. Den nugældende straffelov blev oprindeligt indført ved borgerlig straffelov af 15. april 1930, der med en lang række efterfølgende ændringer fortsat er gældende i dag.

Bestemmelserne i straffelovens kapitel 27 om krænkelser af privatlivets fred (nu §§ 263-264 d) blev gennemgribende moderniseret ved lov nr. 89 af 29. marts 1972 om ændring af borgerlig straffelov, af lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m.m., af lov om rettens pleje og af lov om uretmæssig konkurrence og varebetegnelse (Privatlivets fred m.m.). Loven byggede i det væsentlige på Straffelovrådets betænkning nr. 601/1971 om privatlivets fred.

Efterfølgende er reglerne bl.a. blevet ændret ved lov nr. 229 af 6. juni 1985 om ændring af straffeloven (Data kriminalitet), der byggede på Straffelovrådets betænkning nr. 1032/1989 om data kriminalitet, lov nr. 218 af 31. marts 2004 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Ændring af strafferammer og bestemmelser om straffastsættelse mv.), der byggede på Straffelovrådets betænkning nr. 1424/2002 om straffastsættelse og strafferammer, samt lov nr. 352 af 19. maj 2004 om ændring af straffeloven,

retspejleloven, markedsføringsloven og ophavsretsloven (It-kriminalitet mv.), der byggede på betænkning nr. 1417/2002 om it-kriminalitet.

Der er imidlertid ikke siden den nævnte lovændring fra 1972 foretaget en samlet gennemgang af forbrydelserne vedrørende krænkelse af privatlivets fred.

Bestemmelserne i straffelovens kapitel 27 om ærekrænkelser (nu §§ 267-274) er bl.a. blevet ændret ved lov nr. 87 af 15. marts 1939 om ”Ændringer i og Tilføjelser til Borgerlig Straffelov af 15. April 1930” og den ovennævnte lov nr. 218 af 31. marts 2004 om ændring af straffeloven og retspejleloven (Ændring af strafferammer og bestemmelser om straffastsættelse mv.). Forbrydelserne har imidlertid ikke været undergivet en samlet gennemgang.

Straffelovens bestemmelser om krænkelse af privatlivets fred og ærekrænkelser og påtale skal sikre en afbalanceret orden i forhold til disse vanskelige sager. I lyset af den samfundsmæssige udvikling siden tilblivelsen af bestemmelserne samt den senere tids debat herom kan det være relevant at underkaste bestemmelserne en nærmere, samlet vurdering.

Jeg er derfor – som opfølgning på Kulturudvalgets beretning – indstillet på at bede Straffelovrådet om at overveje, om der er behov for at foretage ændringer af reglerne om beskyttelse af privatlivets fred og ærekrænkelser, herunder påtalereglerne. Det vil i den forbindelse være nærliggende, at Straffelovrådet inddrager erfaringer fra andre lande.

Straffelovrådet besidder således den fornødne ekspertise til at foretage en sådan vurdering og har også bidraget til forberedelsen af tidligere ændringer af reglerne. Da de pågældende bestemmelser i straffeloven ikke specifikt tager sigte på medier, finder jeg ikke at burde beskikke særlige medierepræsentanter og medieforskere som medlemmer af rådet i forbindelse med arbejdet. Jeg vil derimod bede rådet om at sikre inddragelse af sådanne personer efter behov. Det bemærkes, at rådet allerede har en juridisk forsker som medlem.

Straffelovrådets arbejde med disse spørgsmål vil kunne indledes, når rådet har afsluttet det igangværende arbejde med kommissoriet af 8. oktober 2014 om deltagelse i og hvervning til væbnede konflikter i udlandet mv.

Justitsministeriet vil senere udarbejde et egentlig kommissorium for arbejdet, som i lyset af Kulturudvalgets beretning vil blive sendt til Retsudvalget.